

Izhaja dvakrat na teden, in sicer v torek in soboto ob 4. uri popoldne. Ako pade na ta dneva praznik, izide dan poprej.

Stane na leto K 10.—

1/2 leta . . . „ 5.—

1/4 „ . . . „ 2.50

Posamične številke stanajo 8 vin.

Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.

SOČA

Telefon št. 83.

»Vse za narod, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Uredništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadstr. na desno.

Upravništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadstr. na levo v Goriški Tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

Oglasi in poslanice se računijo po Petit-vrstah, če tiskano 1-krat 16 vin., 2-krat 14 vin., 3-krat 12 vin. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. Reklame in spisi v uredniškem delu 30 vin. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

Razpust goriškega deželnega zbora.

»Wiener Zeitung« z dné 12. t. m. objavlja najvišji patent z dné 2. marca t. l., ki razpušča jeseni leta 1909. izvoljeni goriško-gradiščanski deželni zbor in odreja nove volitve.

Imamo torej patent, s katerim je deželni zbor razpuščen. Razpustu ima slediti razpis novih volitev; razpis sledi menda v kratkem.

Leta 1909. je došlo naznanilo o razpustu deželnega zbora dné 7. julija; razpisane so bile volitve dné 18. julija, in sicer na dneve 26. septembra (splošna kurija); 10. oktobra (kmečke občine); 21. oktobra (trgi in mesta); 29. oktobra (trgovska in obrtna zbornica); 30. oktobra (veleposestvo).

Če sodimo po tem razpisu, moremo pričakovati razpis novih volitev okoli Velike noči in volilni dnevi padejo na konec maja in v junij. Meseca junija najbrže se bo Goriško-Gradiščanska potila za svoje nove deželnozborniške poslance, ako ne pride do kakega dogovora za poznejšo določitev volilnih dni, v jesenske mrzlejšje mesece.

Pajerjevi ostanki.

Naj počiva v miru! smo rekli, ko so ga položili k večnemu počitku na gorškem pokopališču, ali tudi oddahnili smo se: ni ga več! Nova doba se razteza pred nami. Pajerjeva smrt jo je nam odkrila....

V italijanskem taboru utegnjejo nastati velike spremembe. Prav bi bilo, da bi nastale, pa dobre, kajti od tam je odvisno v obstoječih razmerah v deželi, kaj nam prinese nova doba: ali blagoslov ali prokletstvo. Vršil se bo na italijanski strani velikanski volilni boj, bržčas tak, kakoršnega še ni videla Furlanija. Obč glasili, ono italijanske liberalne in ono italijanske ljudske stranke, ste za naznanilem razpusta goriškega deželnega zbora dali razumeti, da se obe stranki pripravljate na neizprosni velik volilni boj.

Italijanski liberalci hočejo obdržati na vsak način svojih devet mandatov; italijanska ljudska stranka pa gre v svežo borbo z upanjem, da ne zmaga le z dosedanjimi šestimi mandati, marveč da še kaj pridobi. Obe stranki se že pripravljate na veliko borbo, odločilno bitko, kdo bo gospodoval v deželni hiši. Doslej so gospodovali italijanski liberalci ob ponižnosti pristašev S. L. S. Gospodarstvo pa je bilo tako, da so pahnili deželo na rob finančnega propada. To so tisti elementi, ki upropaščajo goriško mesto; taki so gospodovali v deželni hiši; kjer so se pokazali, jim je sledil polom. Sistem italijanske liberalne stranke je tak, da stoji v nasprotju s politično poštenostjo, je tak, da zasleduje le enostranske interese, je tak, da onemogoča občekoristno gospodarsko delovanje, je tak, da dere dalje brez pomisleka in hoče imeti, kar naj mu služi, pa če pri tem spravlja v nevarnost javne koristi, je tak, da se poslužuje vseh sredstev, samo da se obdrži. Dosti je trpela naša dežela pod trdo roko sistema italijanske liberalne stranke. Zato pa bi bil zadnji čas, da bi ta stranka dogospodarila! Pajerjevi ostanki naj izginejo!

Ni treba misliti, da se s tem ogrevamo za italijanske klerikalce — ali kdor pozna поблиže italijansko liberalno gospodarstvo, ki gospoduje nad Gorico in nad deželo, ne more reči nič drugega nego: Proč s to družbo! To je za vsako resno in dobro delo nesposobna družba. S temi ljudmi ni mogoče nikako koristno delo in kam je zagazila ta družba, jasno pričajo znani dogodki glede ljudskega štetja in glede mestnih volitev v Gorici.

S Pajerjem je živela italijanska liberalna stranka, s Pajerjem naj izgine. Žalostno za goriške napredne Italijane, če ostanejo še kaj časa pod vodstvom takih elementov ali če pojdejo celo za njc v volilni ogenj. Žalostno, če nimajo v svoji sredi boljših mož, ki bi stopili v ospredje in začeli hoditi pota pametne politike. Šovinizem in separatstvo italijanske liberalne stranke sta menda že dovolj kompromitirala goriške Italijane. Kaj res komu še ni dosti? ... Pa če bi se le zgodilo to, da bi italijanska liberalna stranka zmagala z devetimi mandati, ali bi se dobila na slovenski strani skupina, ki bi se vezala z

nedogleden propad, v katerega je celo gledati strašno. Torej je ta nova okolica, novo življenje, novo mesto zares njeno, resnica pa je tudi to, da se v kljub trdovratnemu prizadevanju nikakor ne more namestiti v njem...

Zdaj pa je pričela izpraševati ostreje svoje misli: Vkljub trdovratnemu prizadevanju? Kako prizadevanje pa je bilo to? V čem je obstajalo? Ni bilo nikakega prizadevanja. Bila je samo neodločnost, kolebanje, nervoznost, ki je prehajala zdaj v zlobo, zdaj zopet v zdravo razumevanje. Ali miru ni v moji duši, ni onega umirjenja, ki mi ga je obetala Klavdija Antonovna v svojem dnevniku. Toda ona ga je našla, zakaj ga jaz ne morem najti? Ona je vzljubila vse, zakaj jaz ne morem nikogar? Ona je odpustila vsem, zakaj ne morem jaz nikomur odpustiti, — ne materi, ne očetu, ne ljudem, ki so naju obkrožili, ne njemu... da, tudi njemu ne....

Pri zadnji misli se ji je krčevito stisnilo srce: zdelo se ji je, da tega zadnjega »tudi njemu ne« ni samo pomislila, temveč da je glasno izgovorila, — tako živa je bila ta misel. Da, dolgo je skrivala sa-

njimi, ako jej zvenijo na uho znana imena? Vsi drugi poslanci bi se morali postaviti proti njim — ako hočejo delovati v prid dežele in tako vršiti svoje prevzete dolžnosti.

Dežela je zakopana v dolgove. Objublja se in zagotavlja sicer pomoč deželam potom malega finančnega načrta, toda naša dežela tiči tako v dolgovih, da si bo opoinogla s težavo pa le s prav dobrim in umnim gospodarstvom. Poslanci bodo imeli jako težko nalogo, spraviti finance v ravnotežje in delovati potem res v splošno korist dežele. Tisti, ki so spravili deželo v take stiske, ki so le širili in širili upravo, samo da so nastavljali italijanske uradnike, tisti naj izginejo s pozorišča. Pajer je šel v večnost — naj izginejo tudi njegovi ostanki. To je neobhodno potrebno — kajti drugače bi šlo najbrže po starem naprej, do kraha! Italijanska liberalna stranka naj razmišlja o tem — na slovenski strani pa S. L. S., ako je v tej res ljudi, ki hočejo novih časov v deželni hiši!

Delna demobilizacija.

»Fremdenblatt« je priobčil 12. t. m. naslednji uradni komunikate:

Izmenjava lastnoročnih pisem med cesarjem Francem Jožefom in carjem Nikolajem je znova dokazala, da dogodki na Balkanu niso škodovali prijateljskim čustvom med obema vladarjema in da je obranitev miru slejkoprej cilj stremljenj obeh vladarjev.

Obe vladi sta zato sklenili, da gotove popolnoma defenzivne odredbe v omejenih pokrajinah obeh držav niso več potrebne. Radi tega je bilo odrejeno reduciranje avstrijskoogrskih čet v Galiciji na normalno stanje. Isto se zgodi tudi na ruski meji, kjer bodo odpuščene one ruske rezerve, ki bi morale oditi že v jeseni na dopust.

Izdan je bil k temu komunikatu še oficijozen članek, ki omenja, da ta dogodek pomeni olajšanje politične situacije ter podkrepi upanje na ohranitev miru. Povdarja tudi političen pomen te odredbe, ki obstoji v medsebojnem zaupanju Avstrije in Rusije. — Ali demobilizacija je le delna in ob enem se je povedalo, da

ma pred seboj, da mu ne more odpustiti; želela je misliti, da je nanj pozabila, tako pozabila, da ga niti ne zaničuje več. Zdelo se ji je, da jo žali, neli, ako se spominja nanj, temveč celo, če ga zaničuje in prezira. On je ni ponižal s tem, ker jo je ljubil in zapustil, marveč s tem, da je bil jedini, kateremu je verjela, do katerega je bila nežna in mila, dočim on ni ljubil v resnice nje, marveč one okolnosti, ki so hile zvezane z njenim življenjem. Te okolnosti so se spremenile in on je takoj odstopil od nje. In to je storil tako jasno, tako dolobčno... Toda ona takrat še ni spregledala in razumela, zato je dopustila ponižanje — in mu celo pisala, da ne dobi odgovora... Globoko zaničevanje do nje ga se je skrivalo v njenem srcu; zdaj, ko se je slučajno spomnila, da napravi račune o minuli zini, ji je planilo na površje in ji s hladnim plamenom zagorelo v očeh...

Manjička je z odločnimi koraki hodila po sobi. Mislila je: »Tako ne gre, ne gre! Kaj je to? Muke, neodločnost, mekakšna pasivnost... To boli! Kaj sem jaz? Ne dobro, ne hudobno! Hočem dobro, čutim zlobo, ne delam pa niti jednega, niti druge-

izredne odredbe na jugu ostanejo v veljavi še naprej.

O obsegu demobilizacije na gališki meji so poročali vojaški krogi sledeče: Število ruskih rezervistov, ki bodo odpuščeni, znaša 300.000 do 350.000 mož. S tem se število obmejnih čet zniža pri vsaki stotnjici na 150 mož. Avstrijska demobilizacija se bo izvršila tako, da bodo imele avstrijske stotnije približno enako število mož, kar pomenja, da bo odpuščenih samo kakih 40.000 mož, kar odgovarja zvišanemu mirovnemu stanju. Normalno šteje namreč avstrijska stotnja ca. 90 mož. Avstrijska vojna uprava odpusti vse rezerviste, deloma pa jih nadomesti z drugimi, ki jih sedaj vpokliče. To ojačenje mirovnega stanja hoče avstrijska vojna uprava uvesti kot normalno. Ker pa to trajno ni mogoče z vedno novimi vpoklici rezervistov, je pričakovati, da vojno ministerstvo v kratkem izroči avstr. in ogrski vladi predlog za zvišanje rekrutnega kontingenta. Častniki polkov, ki stoje v Galiciji, so že dobili dopuste in jih je bilo mnogo videti v četrtak na Dunaju.

Na avstrijski strani bodo odpuščeni iz I. X. in XI. armadnega zbora vsi vojaški rezervnega letnika 1908.

Po Veliki noči pa bo vpoklican prvi turnus rezervistov k vojaškim vajam, tako da bo mirovno stanje armade zopet zvišano.

Na to pa je došlo še tako-le poročilo, naznanjajoče delno demobilizacijo v Bosni.

Dunaj 13. Uradno se poroča iz vojaških krogov: Poveljnika XV. in XVI. armadnega zbora v Bosni sta dobila dovoljenje, da smeta po lastni razsodnosti odpustiti za kratko dobo one rezerviste, ki niso doma iz teritorialnega obsega obeh armadnih zborov. Zato bo že prihodnje dni odpuščen večji del rezervistov iz severnih in tudi slovenskih dežel.

Nekaj je, ali še davno ne to, kar želi in zahteva ljudstvo. Nekaj iz Bosne jih pojde domov — zato kličejo pa druge v aktivno službovanje. Reči na Balkanu so že zamotane in če pade ves Skader v kratkem, bodo zamotane še bolj, kajti s tem postane toliko bolj pereče albansko vprašanje, in kdo ve, kdaj bo konec izrednih odredb na jugu. In tam doli služijo naši ljudje!

ga. Moram se vendar pomakniti naprej, moram vsej zvedeti, spoznati, kaj sem: dobro ali hudobno?...

XX.

Bil je krasen pomladni dan. Topli solčni žarki so splaknili z zemlje vse, kar nas je spominjalo na zimo; polja so zazelenela, drevje po vrtil se je okrasilo s cvetjem. V jasnem prozornem ozračju je dehtelo nekaj veselega, mladega, opojnega.

Manjička je stala zunaj, naslonila se na nizka, lesena vrata ter gledala pisano, nedeljsko-praznično ljudstvo, ki je prihajalo iz cerkve. Ves prostor od šole do cerkve, ki je bil navadno prazen in puščoben, se je napolnil z ljudmi, ki so šli v gručah na vse strani. Starci, mladina, otroci, vozovi, na katerih so se pripeljali s pristav, vse je vrvelo, gnjetlo se in se razhajalo. Že se je izpraznil prostor pred cerkvijo, vaščani so se razšli po domov, zunanji ljudje so se odpeljali, cerkvena vrata pa so ostala še vedno odprta in Manjička je videla nad ograjo vzvišeni kameniti prag.

POTAPENKO:

Generalova hči.

Prevel: A. M.

(Dalje.)

Manjička se je zamislila ob teh preprostih besedah, ki so prišle iz preprostega srca. In zares je nekaj mesecev zastoj poskušala, da najde svoje, pravo mesto, kakor pravi Hivrija, svoje zato, ker bi si ga sama izbrala in ker se ne more misliti na drugem mestu. Ako bi to ne bila resnica, zakaj je potem tako odločno zavrnila ponudbo Morozova? To bi bila temeljita sprememba, ki bi mogla biti bogvedi kakšnega vpliva na njeno usodo. Mogli bi se zgoditi nedogledni dogodki, ki bi vzpričo njene zunanosti in vseh tistih ženskih sposobnosti, ki so se tako lepo razvijale tekom celega njenega življenja, morda vrnili vse ono, kar je bilo izgubljeno takrat. Toda ne, ona ni niti za trenutek začela onega, kar je izgubljeno, preteklost se je že nepovratno oddaljila od nje, in zdaj se ji je zdela kakor

Rezervisti grede domov.

Železniška ravnateljstva v Galiciji so dobila 13. t. m. od vojaške uprave nalogo, da pripravijo za 14. t. m. približno število posebnih vlakov, s katerimi se odpeljejo odpočitni rezervisti v svoje domove.

Neki pešpolk v Lvovu je poslal 13. t. m. zvečer v manjših skupinah odpuščene rezerviste letnika 1908. Pred vrati vojašnice se je zbrala velika množica ljudi, največ serodniki, prijatelji in znanci rezervistov, ki so odpuščeni z velikim veseljem pozdravljali. Rezervisti so kričali na cesti, domov grede množicam, ki so jih pozdravljale: Domov gremo, domov! Včeraj so bili odpuščeni še ostali rezervisti. Za včeraj je naznanilo garnizijsko poveljstvo postajnim uradom, da se odpusti 1000 rezervistov. V prihodnjih dneh jih odpustijo še večje število.

Odpust rezervistov na Ogrskem.

Horvedski minister je izdal 13. t. m. poseben ukaz, s katerim naznanja, da se imajo odpustiti vsi rezervisti iz l. 1909.

Železnica in avtomobilne zveze po Brdih.

Svoječasno smo poročali, da je deželni odbor v zasedanju 1912. pozval visoko vlado, naj vse potrebno vkrene, da se načrt briske železnice čimprej uresniči, dokler pa železnice ne bo, naj vlada pospešuje in olajša promet v Brdih s pomočjo avtomobilskih občil.

C. kr. namestništvo v Trstu, obveščeno o tej resoluciji deželnega zastopa, jo je predložilo c. kr. osrednji vladi s priporočilom, da se izjavi o omenjenih podjetjih.

C. kr. železniško ministerstvo kot interesent pri nameravani gradbi nove železnice pravi, da ne more sprejeti inicijative glede tehničnih priprav in financiranja tega železniškega podjetja. Z ozirom na velik gospodarski pomen, ki ga pripisujejo krajevni čimtelji in deželna uprava tej prometni zvezi, je pa ministerstvo stremljenje prizadetih, da se čimprej udeležijo načrt briske železnice.

Dalje meni c. kr. ministerstvo, da bi bilo najprimerneje za sedaj, ako bi ustanovili neposredno prizadeti čimtelji za enkrat nekaj »odsek briske železnice«, ki bi si moral najprej izposlovati dovoljenje od železniškega ministerstva, da sme začeti s tehničnimi predteli namišljenega železniškega podjetja in ki bi potem tudi poskrbel, da se sestavi, eventualno s pomočjo državnih organov, splošni načrti za trasiranje proge in financiranje celega podjetja.

Deželni odbor napravi potrebne korake, da se ta nasvet c. kr. železniškega ministerstva izvede in da se ustanovi imenovani odsek, v katerem bodo zastopani vsi prizadeti čimtelji.

C. kr. trgovsko ministerstvo, ki mu je bila predložena resolucija deželnega zbora glede uvedbe avtomobilskih zvez po Brdih, ni še dalo nikakega odgovora.

To posnemamo po »Samoupravi«, dostavljaje, da se bo vršil jutri v Šmarinem v prostorih šolskega poslopja javen shod, ki se bo bavil z avtomobilno zvezo, ki naj se napravi v Brdih med Gorico in Krminom. Shod bo ob 3 1/2 popoldne.

Glas našega delavca iz Rumunije.

Večkrat uže smo se že oglašili radi naših avstrijskih konzulatov v Rumuniji, pa vse zaman. Prosili smo tudi uže naše cenjene poslance, da naj se potegnejo za nas uboge delavce tukaj po tujih krajih. Ni zadosti, da si moramo tako v daljne kraje iti služiti kruh, še tretji moramo od strani avstrijskih konzulatov.

Ne vemo, po kaj hodijo naši poslanci na Dunaj, da se za tako stvar ne pobrigajo. Mi pošiljamo svoje potne liste h konzulatu, ni zadosti, da jih ne moremo hitro nazaj dobiti, ker ležijo potni listi po cele mesece v arhivu konzulata ali kje uže, moramo še ogromne takse plačevati, namreč od 6 kron do 11

kron 90 v. Poznam delavca, ki je plačal celo 18 kron. Čemu to, podpisano pa je vséjdnó le za enó leto, čeravno imamo od c. kr. okrajnega glavarstva podpisano za tri leta.

Pa koncem konca bi se tudi še ne pritoževali radi te svote, pa kakor delajo naši konzulati z nami, to je malo preveč za ubogega delavca.

Italijanski delavci pošljejo svoje potne liste h svojim konzulatom in podpisujejo jim potni list za toliko časa, kakor imajo od domače oblasti podpisano in to brezplačno in poštnine prosto.

Zatorej prosimo še enkrat naše poslance, kakor smo jih že prosili, naj se potegnejo za nas uboge delavce tukaj v tujini, da pridemo enkrat do reda in ne bomo avstrijski delavci vedno za drugimi in se ne bo vedno tako grdo in drago z nami ravnelo. Če se poslanci ne zavzamejo za nas, se moramo pa sami obrniti do ministerstva za pomoč. Bomó videli, ali je še kaka pomoč za nas ali ni nobene.

Delavec-drvar.

Nadaljevanje vojne na Balkanu.

Odrin pade v kratkem.

Opetovano že smo čuli: Odrin pred padcem, ker zmanjkuje živeža in se more trdnjava držati le še kak dan. Ali držala se je in se še vedno drži.

Sedaj pa prihajajo iz Carigrada samega vesti, da računa turški minister-ski kabinet s kapitulacijo odrinske trdnjave kot gotovo stvarjo in da so poročila, ki jih je poslal Šukri paša iz Odrina, popolnoma brezupna. Bulgarsko-srbska vojska je že pričela s splošnim napadom in popolnoma gotovo je, da odrinska posadka tega napada ne bo mogla več zdržati, marveč se bo morala udati. »Berliner Tageblatt« javlja, da je stanje turške posadke v Odrinu popolnoma brezupno in da se je v najkrajšem času nadejati, da Šukri paša kapitulira z vso svojo armado.

Na Dunaj so došla včeraj poročila, da je pričakovati pádec Odrina že v najkrajšem času, morda že danes!

Tudi Skader baje pade v kratkem?

Poroča se iz Carigrada, da je tudi položaj Skadra brezupen in je tudi trdnjava tik pred kapitulacijo. Kralj Nikita se je napolil v glavno taborišče, ker pričakuje v najkrajšem času odločilnih dogodkov na bojišču. Črnogorsko-srbska armada se pripravlja na generalni maskok. Združena srbsko-črnogorska armada bo s treh strani istočasno naskočila trdnjavo s tako silo, da turška posadka tega naskoka absolutno ne bo mogla več vzdržati. Maskok pehote bo pripravil silen bombardement. Predno prično združeni Srbi in Črnogorci z glavnim napadom, bodo še enkrat pozvali poveljnika Essada pašo, naj se uda brez prelivanja krvi.

Zadnje dneve so prišli pred Skader veliki oddelki srbske transportne infantrije. Dosej je bilo pred Skadrom 13.000 srbskih vojakov, nova pomožna armada šteje 27.000, tako da bo srbskih vojakov pred Skadrom 42.000 mož.

Te dni je črnogorsko-srbska artilerija bombardirala jako ostro Skadersko trdnjavo in zapalila je več hiš. Poročajo, da je predvčerajšnjim gorelo v Skadru več hiš ter je bil ogenj tako velik, da se ga je videlo iz Podgorice. Skader se mora držati le še kak dan.

Pred Čataldžo.

Poroča se, da so trčile skupaj bulgarske in turške čete pri Šadikeju ter da se je unela tam velika bitka, katere izid še ni znan.

Napad turške križarke »Hamidije«.

Turška križarka »Hamidije« se je bila kar makrat pojavila pred Dračem ter je napadla Drač. Poroča se o tem napadu: Ob zori se je v daljavi pojavila ladja, ki pa je zopet izgubila. Ob 9. dopoldne se je ladja zopet pojavila ter s polnim parom priplula pred Drač. Usidrala se je dva kilometra daleč od obali. Srbskim katerijam je bil takoj dan znak za bombardiranje. Jeli so grnjeti topovi. Ljudje, ki so se na-

hajali na obrežju, so sprva mislili, da je to kaka grška ladja in da hoče s streljanjem naznaniti svoj prihod. Ko pa so se prepričali, da je turška križarka, so se prestrašeni umaknili z obrežja in mnogo jih je iskalo zavetišče v italijanskem konzulatu. Srbska vojska je takoj spremenila svoje pozicije ter se utaborila na drugem prostoru. Ubit je bil pri bombardiranju samo en vojak. »Hamidije« je oddala 19 strelcev. Poveljnik mesta je ukrenil vse potrebno za obrambo. Dan preje je bila v luki ena izmed grških topničark, isti dan pa bi imelo prispeti v Drač ostalo grško vojno brodovje. »Hamidije« je potem odplula proti Medovi. Tu jo je zadelo granata iz srbskih topov, kar jo je prisililo, da se je umaknila na odprto morje.

Glasom poročil iz Medove so krogle srbskih topov zadele križarko »Hamidije« in jo tako poškodovale, da je takoj zapustila pristanišče.

Iz Drača javljajo, da so tjakaj dospеле grške topedovke, ki majo nalogo zasledovati turško križarko »Hamidije«, ter ji zapreti pot iz Jadranskega morja.

Grško poročilo o katastrofi pri Medovi.

Atene 14. Grški tiskovni urad prinaša o bombardiranju Medove in tamkaj zasidranih grških parnikih po turški križarki »Hamidije« sledeče poročilo: Parnik »Chrysolalis Syinaios« se je vnel in potopil. Parnik »Verveniotis« je zgorel. Parnik »Elpis« je zadelo 7 topovskih krogelj, parnik »Tryslios« dve krogli. Obe ladji sta težko poškodovani. Dva strojnika »Tryslios« sta bila ubita. Skupno so padli 4 grški mornarji.

Srbska pomoč.

Solun, 14. marca. Tukaj se je vkrcal srbski 17. pešpolk, da se odpelje pred Drač. Dospelo so semkaj tudi tri havbične baterije in močan oddelek trenja, ki se v kratkem vkrcata. Tu se širijo vesti, da je poslala Srbija tudi po suhem čez Bitolj močne čete v Albanijo. V Perlepe je prišlo baje med srbskimi četami in Albanci do ostrih spopadov. Albanci so Srbe napadli, morali pa so se s strašnimi izgubami umakniti.

Radi pošiljanja srbskih čet v pomoč se je postavila avstrijska vlada hitro za Albanijo in hoče, naj velesile izroče Srbiji kolektivno vprašanje, zakaj pošilja v Drač nove čete, ko je konferenca poslanikov vendar pripoznala neodvisnost Albanije.

Mirovni pogoji balkanske zveze.

Belgrad 13. Uradna »Samouprava« poroča, da je balkanska zveza sklenila staviti sledeče pogoje za obnovev mirovnih pogajanj: 1. Vojna se nadaljuje toliko časa, da bo definitivno sklenjen mir. 2. Kot baza novim mirovnim pogajanjem služi predlog, da mora tvoriti bodočo mejo med balkanskimi zavezniki in Turčijo linija Midija - Rodosto. Galipolski polotok ostane v turških rokah, ostalo ozemlje, zapadno od linije Midija-Rodosto, pa pripade balkanski zvezi. 3. Odstop Odrina, Skadra in Egejskih otokov še pred mirovnimi pogajanjmi. 4. Vojna odškodnina. 5. Avtonomija kristjanov.

Take zahteve je naznanila tudi bulgarska vlada in zastopniki velevlasti imajo tako v rokah odgovor Balkanske zveze. Balkanci zahtevajo Skader ali posebno Avstrija se peha za to, da naj bo Skader albanski. Rusija je stala na stališču, da naj ostane Skader albanski, ako ga Črnogorci ne vzamejo, zadnje čase pa se je poročalo, da sta se Avstrija in Rusija sporazumeli gledé Skadra, ki naj bo albanski! Konferenca poslanikov se ima izreči tudi v tem smislu. Ali če pade Skader v črnogorsko-srbske roke, ni treba misliti, da ga dado iz roke Balkanci! Ali samo da bi radi Skadra ne nastala nova vojna!

Odrin in Skader.

Zadnja poročila iz Belgrada zatrujejo, da se vršijo v Skadru pogovori za kapitulacijo in da v Skadru ni nobene edinosti več za daljno borbo, marveč hoče prebivalstvo predajo mesta oblegovalcem. Odrin pade v najkrajšem času, morda je danes že kapituliral.

Politični pregled.

Avstro-Ogrska.

Galiski deželni zbor je sklican na dan 18. t. m. Zbor ima sprejeti volilno reformo za deželni zbor.

Tržaški deželni zbor je sklican na dan 27. t. m.

Ogrska poslanska zbornica se je zopet proslavila s kravali in prišla je končno na pomoč poklicanu policiji proti opoziciji, ki je prišla v zbornico z namenom, da prepreči glasovanje o novem poslovniku. Opozicija pa je odšla iz zbornice, ne da bo je bila treba policiji zopet pehati ven.

Ogrska magnatska zbornica je v večrajšnji seji sprejela volilno reformo. Szapary je govoril proti osnovi volilne reforme, rekoč, da je pristaš radikalne volilne reforme, ker le taka more navezati na patriotizem velike mase prebivalstva in narodnosti.

Trgovski minister Schuster pl. Bonnot se je mudil par dni v Trstu, ogledal si luko, razne trgovske naprave itd. V sredo se je mudil v Tržiču ter si ogledal ladjedelnico.

Inozemstvo.

Vedno več vojaštva. — Nemčija pomnoži svoje vojaštvo za 117.000 mož, 4.000 častnikov in 15.000 podčastnikov. — Pred kratkim smo poročali o Rusiji, da si izdatno pomnoži vojaštvo. — Italija je poklicala pod orožje rezerviste iz letnikov 1888 in 1889. drugega razreda, češ, da tako zahteva že oznanjeno ojačenje italijanske armade. — Samo oboroževanje, le z orožjem se vzdržuje mir!

Dalje v prilogi.

Moll-ov Seidlitz-prašek. Je za na želodcu trpeče neprekosljivo sredstvo katero ima prednost pred vsemi drugimi dražicami čistil. Kroglicami in grenčicami. Cena orig. škatlje K2.— Pomaranjajo se sodnjako zasleduje. Mollo-vo Franc. žganje in sol. Za ribanje života. — Bolečine olajšuje in o-roptuje staroznano sredstvo proti trganju in prehlajenju vsake vrste. Orig. steklenica K 2.— Prodaja po vseh lekarnah. Glavna lekarna c. in kr. dvorni založnik, Dunaj, Tuchlauben 6. Zaloge v Gorici v lekarni: A. Gironcoli, G. Cristofoletti.

C. k. okrajni šolski svet. Št. 930.

V Gorici, dne 14. marca 1913.

Razpis službe.

C. k. okrajni šolski svet v Gorici razpisuje službo uradnika za knjigo in računovodstvo ter pisarniška dela.

Ta uradnik dobi plačo državnih uradnikov 11. činovnega razreda z aktivitetno doklado vred. Nastavljenje je najprvo provizorično, po enoletnem zadovoljivem službovanju definitivno. Po 10 letih službe se doseže 10., po nadaljnih 10. letih 9. činovni razred državnih uradnikov.

Službena doba, penzijski prispevki in pokojninske pravice kakor pri državnih uradnikih.

Zahteva se popolno usposobljenje za knjigo in računovodstvo.

Z vsemi študijskimi in dosedanjimi službenimi spričevali opremljene kolekovane prošnje je vlagati na c. kr. okr. šolskemu svetu v Gorici najkaseje do 15. aprila t. l.

Slednji daje tudi morebitna pojasnila ob navadnih uradnih urah.

43-1 PREDSEDNIK. 108-1

Slovinci! Podpirajte in poslužujte se Prve slovenske brivnice v Gorici, Gosposka ulica šte. 1 (nasproti Montu). Postrežba solidna in snažna. Za obilen obisk se priporoča. FRAN NOVAK, brivec in lasničar.

Španija v trojnem sporazumu. — Iz Londona se poroča, da se vodijo dogovori s Španijo, da i ona pristopi trojnemu sporazumu.

Srbski poslanci v novih srbskih kraji. — Iz Beograda je odšlo veliko število poslancev narodne skupščine v nove, osvojenjene kraje, posebno v Bitolj. Del poslancev gre tudi v Atene, kjer jih čaka slovesen sprejem.

Revolucija v Mehiki. — Bivši guverner mehikanske države Coahil, ki je prestopil k vstašem, je bil ustreljen. Vstaši so pri Nogalesu premagali večji oddelek vladnih čet, ki se je umaknil na ameriška tla, kjer je bil razorožen. — Na bojišču je obležalo 100 oseb mrtvih in 200 ranjenih.

Darovi.

Darovi za »Dijaško kuhinjo«. — Okrajni šolski svet v Sezani 50 K. — Županstvo v Ajdovščini 20 K. — Med starejšini županije sv. Lucije nabral Ant. Mikuz, gostilničar, 23 K. — Leopold Žužek, višji deželni sodni svetnik v p. v Gorici, 5 K. — Neimenovan št. 7. za marc 5 K. — Prof. Sokol v Gorici 5 K. — Dr. Peter Defranceschi 5 K. — Fr. Lasič, okr. glavar v Sezani, 3 K. — Na račun mesečnine je prišlo 77,60 K.

Za »Dijaško kuhinjo« daruje v spomin svojega glavarja rodbina Faganeli iz Mirna K 50 — in se obenem prav toplo zahvaljuje gg. učiteljskikom za giriljive žalostinke pri pogrebu.

Domače vesti.

Osebna vest. — Predsednik tukajšnje okrožne sodnije g. Henrik Cazafora je dobil naslov in značaj dvornega svetnika z oprostitvijo od takse.

Odlikovanje. — Dvoranemu svetniku in višjemu državnemu pravdniku v Trstu, dr. Karlu Chersichu, je bil podeljen viteški križec Leopoklovega reda.

Za višja dež. sodna svetnika sta imenovana deželnosodna svetnika Alojzij Lion pri deželni sodnji in Viktor Garson pri trgovinski in pomorski sodnji v Trstu. Za dež. sod. svetnika pri deželni sodnji v Trstu je imenovan dež. sod. svetnik in načelnik okr. sodnije v Gradiški, Emil Renčel, za okr. sodnika in načelnika sodnije v Gradiški pa okr. sodnik Fran Ventrella od deželne sodnije v Trstu.

Inženirski izpit s prav dobrim uspehom je napravil 10. t. m. na češki tehniki v Pragi Janko Mačkovek, član in nekdanji predsednik kluba slovenskih tehnikov v Pragi. — Čestitamo.

Porotniki. — Za porotno zasedanje, ki prične 31. marca, so izžrebani ti-le porotniki: Kabaj Martin iz Kožbana, Soler Aleksander iz Gorice, Marušič Fran od Antona iz Opatjegasela, Castellani A. iz Fare, Seculin Jos. iz Gorice, Malik Mihael iz Ajdovščine, Brelih Avg. iz Cerkna, Podberšič Fr. iz Gorice, Jernej Lad. iz Gorice, Zirnfeld pl. H. iz Tolmina, Florenin Fran iz Gabrij, Stipetič Jurij iz Trziča, Marinič Cril iz Vedrijana, Colugnatti R. iz Krmina, Kavčič Fran iz Gorice, Barich S. iz Gradeža, Bufolin Fran iz Št. Petra, Poljšak Srečko iz Šmarj, Kofol Leopold iz Čepovana, Premierstein pl. Jos. iz Tolmina, Prinčič Anton iz Gorice, Vianello T. iz Zagraja, Pregl Al. iz Gorice, Montera Al. iz Šempetra, Mavrič Al. z Dobrovega, Plemel Jos. iz Cerkna, Furlan Fran iz Kamen, Bratina Fr. iz Stomaža, Gasser M. iz Gorice, Bregantič A. iz Steverjana, Hraš Fran iz Čiginja, Soler Oton iz Bilj, Mozetič Jos. iz Prvačine, Torkar Matej iz Podbrida, Francovig Jos. iz Štorena, Grinover Gvidon iz Gorice. Namestniki: Drobnič Iv., Darbo H., Colledani A., Scarel Al., Roic Vid, Drašček Karol, Furlani J., Invald Fr., vsi iz Gorice.

14. t. m. je obhajal 50-letnico mašništva monsignor Tomo Zupan, ki je po vsem Slovenskem znan rodoljub, ustanovitelj C. M. D. »Slov. Ilustrovani Tednik« prinaša ta teden 2 sliki Tomo Zupan kot novomašnik in sedaj. Priobčuje tudi sliko njegovega brata pesnika Ivana in njune sestre Neže ter njih rojstno hišo. — Nadalje priobčuje ta številka Slov. Ilustrovanega Tednika slike nove C. M. D. šole v Trstu, g. dr. Abrama, tajnika C. M. podružnice v Trstu in g. arhitekta Costaparraria, ki je zgradil to šolo. Ta številka ima tudi par slik z vojne na Balkanu in še

druge zanimivosti, posebno znamenita pa je za vse Slovence radi zgoraj omenjenih slik bratov Zupanov in slike C. M. šole v Trstu. Priporočamo vsein, da si naroče Slov. Ilustrovani Tednik ali si vsaj totedensko številko kupijo, ki se dobi po vseh tobakarnah in knjigarnah izvod po samo 20 v.

Dražba lovov. — Dne 12. t. m. so bili dražbi lovov, Dol-Ottica, vsklicna cena 140 K, oddan za 501 K, najemnik Brajina Fran, Dol-Ottica; Kamnje, vsklicna cena 150 K, oddan za 396 K, najemnik Jourdan, Gorica; Dobravlje, vsklicna cena 100 K, oddan za 240 K, najemnik Alfonz Tominz, Gorica; Skrilje, vsklicna cena 60 K, oddan za 90 K, najemnik Alf. Tominz, Gorica, Sv. Tomaž, vsklicna cena 200 K, oddan za 416 K, najemnik Fran Kravos, Skrilje. Danes so bili na dražbi lovi: Gojače, vsklicna cena 137 K, oddan za 413 K, najemnik Jos. Seculin iz Gorice; Gabrije, vsklicna cena 100 K, oddan za 415 K, najemnik Leo Panzera iz Trsta; Vel. Žablje, vsklicna cena 50 K, oddan za 221 K, najemnik Just marki Obizzi iz Gorice; Šmarje, vsklicna cena 100 K, oddan za 600 K, najemnik Blagonja Josip iz Svinega; Vrtovin, vsklicna cena 240 K, oddan za 500 K, najemnik Jourdan iz Gorice.

Ponarejeni bankovci. Razpečevalci pod ključem. — Prišla sta v Gorico dva elegantno oblečena mladeniča, ki sta hodila po prodajalnah od Korsa do Gosposke ulice ter nakupovala male reči proseč v vsaki prodajalni, naj jima menjajo bankovec. To se je zgodilo. Prvi, ki je sprevidel, da je osleparjen, je bil trgovec Al. Pinušig, ki je menjal 20 kronski bankovec. Potem so bili obveščeni o tem vsi drugi trgovci in policija je začela iskati elegantna fanta s ponarejenimi bankovci. Okoli 11 in pol sta bila tička aretirana. Poprej se sta vrsta na tla na dvorišču za Hribarjevo in Delpierovo trgovino v Gosposki ulici zavitek ponarejenih bankovcev. Ta zavitek so našli in ga oddali na policiji. Ujeta mladeniča sta: Otello Colombani iz Ferrare in M. Donaggio iz Trsta. Pri njih so našli denarja: 92 komadov po 5 lir, 88 po 10 lir, 34 po 50 lir in 19 komadov po 20 K, potem še 9 komadov po 10 K, 10 po 5 K, 57 komadov po 1 K in 1 liro italijansko. Vidi se, da sta fanta pridno menjavala. Italijanski denar je bil jako dobro prena-rejen, avstrijski manj. Osleparila sta 6 trgovcev. V Gorico sta prišla iz Trsta. Sedaj sta oba na varnem v preiskovalnem zaporu.

Vodovodno vprašanje je rešeno — pa ne v Gmici, kakor bi kdo sodil po podčrtanih besedah, marveč v Rovinju v Istri. Tam doli celo so že na jasnem z vodovodnim vprašanjem in dobi mesto potreben vodovod, v Gorici pa je vse zastalo in nobena reč se ne gane več. Laška gospodujoča klika gradi vodovod goriskemu mestu samo ob volitvah in ob slovesnih umeščenjih županov; takrat govorijo tako sladko, kakor da bi imela zdapazdaj priteči sladka voda iz novega lepega vodovoda — potem pa smo na suhem do prihodnjih volitev in prihodnjega županovega umeščenja...

Rojenih je bilo v Gorici v času od 23. febr. do 1. marca t. l. 23, umrlo je v istem času 20 oseb.

Bolnišnica usmiljenih bratov v Gorici je dobila znesek 43.108 K 77 v v kritje stroškov, ki so jih povzročili bolniki iz dežele Goriško-Gradišanske v zadnjem četrtletju 1912.

Mestna bolnišnica v Gemoni je dobila 1100 italijanskih lir v kritje stroškov, ki so jih povzročili umobolni iz dežele Goriško-Gradišanske v zadnjem četrtletju 1912.

Župnik Kadenaro pred okrožno sodnijo — takrat kot priča. — Župnik Kadenaro, ki je čitateljem gotovo znan izza procesa radi špijonaže, ki se je vršil proti njemu in Antonu Ivancu iz Ročinja pri tuk. okrožni sodnji, je kupil svoj čas od Andreja Mungerli iz Ajbe par volov in mu izplačal na račun kupnine 400 kron. Pozneje pa se je izkazalo, da voli niso bili Mungerlijeva lastnina, ampak da je pravi lastnik Miha Gabrijele iz Anrovega, ki je zahteval in tudi dobil vole nazaj. Župnik Kadenaro je bil na ta način ob svitlih štiristo kronic in kdor moža pozna, ve, da je bil to, zanj hud udarec. Ovadil je Mungerlija radi hudo delstva goljufije in v četrtek se je

vršila pred tuk. okrožno sodnijo: dotična razprava, ki je pa prinesla župniku Kadenaru razočaranje; Mungerli je bil namreč oproščen, ker se sodni dvor na podlagi razpravnih podatkov ni mogel prepričati, da bi bil Mungerli imel namen oslepariti župnika.

Meso bolne govedi je jedel Ivan Spessot v Craughio v Furlaniji. Nato je obolel in umrl za zastrupljenjem krvi.

Domov so poslali iz Gorice v Deskle Magdaleno Makarovič, ki je presejela 7 tednov zapora, ker se vrača v Gorico, od koder je izgnana.

Razžaljenja veličanstva je bil obtožen Fr. Braun iz Gorice. Razprava pred tukajšnje okrožno sodnijo je končala z oprostitvijo obtoženega B.

Dva dečka na krivih potih. — Zopet sta bila klicana pred sodnika Rudolf in Marcel Mareš iz Gorice, obtožena tatvine. Rudolf je bil obsojen na 5 dni zapora, drugega so priporočili v domače nadzorstvo.

Padel je pri zidarskem delu 16-letni Alojzij Jež iz Orgarja z višine 6 metrov ter si zlomil levo nogo. Prenesli so ga v bolnišnico k usmiljenim bratom.

Dva kontrabantarja so aretirali in pripeljali v tukajšnje zapore. Pišeta se: Re-vignas Julij in Pascutti Viljem, doma sta iz Nogareda.

Aretirali so potem še nekega Josipa Franka iz Štrasolda. Baje bodo sledile še druge aretacije, ker je kontrabant na meji zopet močno razvit, kakor trdi finančna straža.

Na dva meseca ječe je bil obsojen v četrtek pri tuk. okrožni sodnji Franc Petrovič iz Ravni pri Batah, ker je ob priliki nekega pretepa meseca novembra lanskega leta v Madonovi krčmi v Batah težko ranil z nožem Franceta Markiča iz Dragovice.

Odprti lekarni. — V nedeljo popoldne boste odprti v Gorici lekarni Gliubich-Tromba. V teh dveh lekarnah bo tudi ponočna služba v času od 16. do 23. t. m.

Kogar tarejo skrbi, si zamore pomagati, če kupi srečko, ki mu v srečnem slučaju prinese glavni dobiček. Dobre srečke z ugodnimi šansami so pa drage, vsled česar jih proti gotovemu plačilu ne more vsakdo kupiti. Češka industrijska banka pa prepusti vsako poljubno srečko tudi proti plačilu na ugodne mesečne obroke s takojšnjo igralno pravico. Za najbližji čas pridejo v poštev predvsem turške srečke in opozarjamo na današnji oglas glavnega zastopstva Češke industrijske banke v Ljubljani.

Vprašanje govejega mesa rešeno! — Goveje meso je vsak rad, vendar je boljše, če se napravi namesto takega v juhi skuhanega mesa, ki nima posebno dobrega okusa, kaka druga mesna jed. Varčna gospodinja naj peče ali pa pari drago meso, a govejo juho zamore pa pripraviti hitro iz cenih Maggijevih kock za govejo juho po 5 vin. komad. Vsaka kocka da samo z 1/4 litra vrele vode polita jako okusno govejo juho, v kateri se lahko skuha Vaši želji odgovarjajoči pridevki na pr. rezanci, zdrob itd.

Opozarjamo na občni zbor Slovenskega bralnega in podpornega društva v Gorici, ki bo jutri ob 10 1/2 uri v društvenih prostorih v ulici sv. Ivana št. 7.

Central-Bio. — Danes 15. in jutri 16. t. m. se predstavlja v kinematografu Bio »Revolucijska svatba«, velika senzacionalna portugijska drama, posneta iz moderne zgodovine. Film je 1200 m dolg.

»Vstajenje« v »Bio« se bo predstavljalo v torek 18. in sredo 19. t. m.

Prinoroča se pod novim vodstvom, na novo urejeni hotel »Pri Zlatem Jelenu«.

Domača politika.

Boj za Červinjansko železnico. Pomemben Pettarinov poraz. — Na zborovanju v trgovski in obrtni zbornici glede železnice iz Gorice v Červinjan, o katerem smo že poročali, je govoril obširno dr. Pinavčig, rekoč, da kakor se vidi ne zanima vlade toliko načrt deželnega odbora, ker v proračunu 1913. ni nobenega sledu o njem; zato bi bilo bolje predložiti vladi načrt za direktno progo Goriško-Gradišče-Červinjan in mogoče, da bo vladi bolj pri srcu načrt v njene svrhe kot pa prejšnji načrt. Če pa se že ima dotakniti progja vseh onih krajev, naj se

predloži vladi načrt za tramvaj. Dr. Pettarin, ki je govoril že poprej, se dvigne in s povzdignjenim glasom reče: To se pravi zadnjo voljo pokonega glavarja omalovaževati in on me je tik pred svojo smrtjo prosil, naj pazim, da se njegova započeta dela izvršijo tako, kakor so zasnovana; zato pozivlja predsednika, naj vzame besedo dr. Pinavčigu. Tu pa se je osokolil dr. Pinavčig, udaril s pestjo po mizi, da so se drugi zborovalci, med njimi starejši može iz Furlanije, prestrašili, in rekel je: Nočem o avtokratov, ker je čas, da se enkrat meha z avtokracijami, uporabljanimi do sedaj; mi spoštujemo mnenje drugih in hočemo, da bodo spoštovana tudi naša. Dr. Pinavčig je na to predlagal, da naj se zborovalci sicer držijo projekta dež. odbora, v podrejenem smislu pa naj se predloži vladi načrt za direktno zvezo Gorico-Gradišče-Červinjan in drugi načrt za tramvaj, ako se ima zveza dotikati raznih krajev. Dr. Pettarin je zopet govoril ali sprejet je bil Pinavčigev predlog... Nič mi pomagal Pajerjev spomin. Hitro so pozabili na svojega političnega boga. Če bo dr. Pettarin v svojem oboževanju Pajerja še strašil okoli z njegovim imenom, se mu bo še večkrat kaj takega prigodilo.

Furlanski študentje proti Gradiški. — Zopet so se dvignili furlanski študentje, na čelu jim Brezina in ogrevali so se za laško pravno fakulteto v Trstu in protestirali proti Gradiški kot sedežu laške pravne fakultete. Izvolili so odsek, ki naj ukrene vse, da ne pride fakulteta v — Gradiško! — Na koncu zborovanja sinoči so še protestirali radi razžalitve od strani vlade občini goriški storjene glede letošnjih občinskih volitev. Čujemo, da je ta protest čudovito vplival na zastopnike politične oblasti v Gorici in Trstu; hlače se jim tresejo pred Furlanom Brezino in je že skoro gotovo, da pošljejo nazaj na magistrat tiste volilne akte!

Narodna obramba.

Odborova seja goriških podružnic družbe sv. C. in M. — Danes zvečer ob 8. bo v hotelu »zlati jelen« skupna odborova seja obeh goriških podružnic družbe sv. Cirila in Metoda.

Pomladanska veselica v Gorici. — V prvi polovici meseca aprila priredita goriški podružnici C. M. dr. pomladansko veselico s koncertom, igrō in prosto zabavo.

Kupone »Tolstovrške slatine« odjemlje, kakor znano, lastništvo g. Andr. Oset, Tolsti vrh, p. Guštanj, Koroško, od kupcev s prispevkom 20 v za vsak kupon družbi sv. Cirila in Metoda v korist. Mi smo tolstovrško slatino na tem mestu že večkrat priporočili in tudi nasvetovali, naj prijatelji C. M. družbe pri trgovcih in gostilničarjih, kjer je ta slatina na prodaj, redno pridobe za C. M. družbo tisti 20 vinarški kupon, ki je in mora biti priložen vsakemu zaboju. Te kupone naj se pošilja C. M. družbi v Ljubljano. Nujno prosimo! Tvrška Iv. Perdan v Ljubljani je izročila teh kuponov zopet 20, kar ima za družbo vrednost 4 K. Hvala!

Ciril-Metodova podružnica za Sv. Križ, Dobravlje-Vel. Žablje priredi na Velikonočni pondeljek veselico z bogatim vspešdom, ki se objavi v torkovi štev. »Soče«. Na vspešdomu je petje, igra »Županova Micika«, kupleti, šaljivi nastopi itd. Opozarjamo na to prireditev okoličane, da prihite v polnem številu k veselici, posebno ker je čisti dobiček namenjen prepotrebni Cir. Metodovi podružnici. — Na velikonočni pondeljek na veselo svidenje v Sv. Križu!

Za C. M. podružnico v Podgori zložili Podgorci v Mirnu 7 K 36 v. Živio darovalci!

Obrambni kamen družbe sv. Cirila in Metoda v dokaz udanosti in hvaležnosti. Družba sv. Cirila in Metoda je prejela od »Trgovsko-obrtno zadruga v Trstu« po naročilu g. Justina Arhar, c. kr. učitelja v Trstu K 200 za en obrambni kamen. Ta se glasi: Kamen pok. g. Jederti Pretnerjeve, roj. Vodnik; zastopnik njen sin Miroslav Pretner, vodja c. kr. pripravništev v Trstu. Vsoto 200 K so zbrali roditelji učencev in učenik. šolski sluga in 4 učitelji c. kr. pripravništev v Trstu.

G. prof. Sajovic je izročil C. M. družbi bogato zbirko 12.540 rabljenih poštulih

znamk z brezprimerno vstrajnostjo zbranih in sortiranih. Opetovano prosimo in priporočamo, naj se zbira vsepovsod te vrste blago, ki prinaša družbi lep letni prispevek. Z ogorčenjem pa zavračamo one klevetnike, ki dolže družbino pisarno, da kuri s podarjenimi znamkami svoje peči.

Velik prijatelj družbe sv. Cirila in Metoda in vzoren rodoljub slovenski je g. Matija Pogorelec v Chicagu. Za novo leto je pozdravil družbo s stokronskim pozdravom, ko pa je praznoval meseca februarja svoj 45-letni rojstni dan in dvajsetletnico svojega bivanja v Ameriki, poslal je C. M. družbi 50 kronski pozdrav. Iskreno zahvalo dobremu g. Pogorelcu!

Družbi sv. Cirila in Metoda je poslala njena marljiva podružnica v Lokvi na Krasu 42 K. K tej vsoti so prispevali: mesto venca na krsto pok. g. Avg. Praprotniku županstvo občine Lokev 10 K in hranilnica in posojilnica v Lokvi 10 K. Mesto venca pok. g. Andr. Kocjanu iz Žiri pri Sežani so darovali gg.: L. Mahorčič, lekarnar Brelich, Ant. Muha in R. Srebotnjak po 5 K, g. And. Obersnel 2 K.

Prosveta.

Slovensko gledališče v Gorici. — V nedeljo, dne 16. t. m. »Reservistova svatba«. Velezabavna burka v štirih dejanjih. Spisala Durm in Chivot. Poslovenil dr. F. Tekavčič. Vsebina te burke je zelo zabavna. Inženir Oskar Ravan je poklican k orožnim vajam; ker je zaročen in se mu z poroko mudi, uložil prošnjo za odlog. Ministerstvo mu reši ugodno njegovo prošnjo. Na kolodvoru zve, da je pomotoma bil oproščen ter da mora k voljakom mesto na ženitovanjsko potovanje. Ves upor ne pomaga, poziv zove Ravana k orožnim vajam in oditi mora z drugimi rezervisti. Šele ob koncu orožnih vaj pride povelje, da se mora inženirja Oskarja Ravana takoj odpustiti, ker je bil poziv pomotoma dostavljen Ravanu mesto Rovanu. Medtem pa je že Ravan dezertiral itd. itd. Komične spletke se vrste ena za drugo. Mankanini in komični osebi na odru sta vojni zalagatelj Rožnik, ki nori za Jadwigo, lepo operetno pevko in feldvebelj Koprivc, kateri prav po očetovsko skrbi za svojo nečakinjo, ki pa se vzlic temu zaljubi v mladega monterja, ki je tudi rezervist. Tudi med drugimi rezervisti je nekaj prav komičnih figur: Mesojedec, ki vse prav po vojaško žrē in baron Žolna Puhoglavski, ki venomer stoe po svoji baronici in ki mora kot rezervist premog prenašati in črevlje snaziti. Ako bi hotel naštevati posamezne osebe bi bilo to preveč, kajti nastopi jih čez 20. L. dejanje se vrši na kolodvoru, drugo pred vojašnico, tretje v hotelu pri »Treh zamorcih« v Celovcu in četrto v Porečah ob Vrškem jezeru.

Apeliramo na naše občinstvo, da polnoštevilno poseti tudi to predstavo, kajti gledališče, četudi ne najslabše diletantsko, bi zamašilo v Gorici veliko verzelj. Upamo, da ne bo veljala tudi za naše občinstvo kulturna karikaturna v četrtkovem »Dnevu«...

Slavno občinstvo opozarjamo, da se bode pričelo igrati točno ob 8. uri, ker bi se igra drugače preveč zavlekla. Prosimo točnosti.

Dramatični odsek »Sokola«.

Književnost.

Književni poziv. — Odučilo sam štampom objelodaniti sveukupne svoje samopjeve pod naslovom »Djulabije« i to n dva oveca svezka. Svaki svezak stoji ce četiri kruna. U svrhu tiskanja mojih »Djulabija« podielila mi je slavna uprava »Maticе Hrvatske« liepu podporu, koja ali dakako ni iz daleka ne dosiže ogromnog troška tiskarskog. S toga se obračam ovim redcima na rodoljubno naše občinstvo, moleći ga, da se predbroji na spomenuto djelo, jer cu ga samo onda objelodaniti, ako mi se do 15. travnja o. g. prijavi dovoljan broj predplatnika. Novca ne mora se odmah poslati, dostajna je na dopisnici napisana obveza. Osobito molim dosadanje predbrojnik svoje djela, da mi i ovaj put izkažu vjernost i ljubav svoju.

U Zagrebu, 3. ožujka 1913.

Franjo Serafin Vilhar.

Spisi Mišjakovega Julčka. Blago srce. VI. zvezek. S 4 slikami. Knjižica je napisana v spomin ravnatelju Jožetu Hubadu.

Knjige Slov. Šolske Matice: Domo-znanstveni pouk v ljudski šoli. Po načelih moderne metodike. I. snopič. Sestavila Eliza Kukovec. Pedagoški letopis (Pedagoško slovstvo, Verouk, Spisi za mladino, Zemljepis, Prostoročno risanje; Razprave: Pedagoška in psihološka izobraževanje bodočih učiteljev, spisal dr. K. Ozvald; slede poročila. Didaktika (obče in posebno ukoslovje) Posebno ukoslovje prirodoslovnega pouka v ljudski šoli. Spisal prof. F. Hauptmann, Flora slovenskih dežel, I. snopič, poljudno-znanstvena knjižnica, III. zvezek, spisal Julij Glowacki, uredil dr. Poljanec.

DOPISI.

Iz sežanskega okraja.

Iz Zgonika. — (V zadevi našega županstva.) Bilo je tretje sklicanje k volitvi župana in podžupanov v Zgoniku pri g. I. Gruden z dne 11. marca t. l. Dano je bilo že v svet, da je pri prvem sklicanju manjšina obstruirala, kar je tudi res. Imeli smo 2 kandidata: Gosp. Ivan Gruden iz Zgonika št. 15 pri manjšini in Jožeta Grilanc iz Saleža pri večini. Pri prvem sklicanju je Gruden izgovoril: Jaz odložim mandat, dajte tudi Vi, Grilanc! Naj se torej voli tretja oseba. Gospod c. kr. okrajni glavar Lasič se je močno prizadeval, da bi Grilanc nagovoril za odstop, pa vse zaman. Pri drugem sklicanju se ni volitev izvedla, ker ni bilo nobenega zastopstva od strani c. kr. okr. glavarstva iz Sežane. Sedaj pa pri tretjem sklicanju se je videlo, da manjšina hoče do konca obstruirati, in plačati tudi bodočo morebitno kazen, znano je bilo, da bi tudi nasledniki obstruirali in pretile bi nove obč. volitve. Videlo se je, da se obstrukcija vrši ne radi stranke, ampak na korist občine. Grilanc je na to prišel k stranki manjšine in odložil svoj mandat. V kratkem sporazumljenju smo potem soglasno za župana izvolili dobrega, poštenega in neustrankarskega moža kmeta Ivana Štrka v Saležu. Ravno tako enoglasno smo izvolili prvim podžupanom Angela Vodopivca iz Koludrovice. Sedaj bo mir in pričakujemo dobrega dela v korist občine.

Iz goriške okolice.

Na Gradišču pri Renčah je umrl nagle smrti v četrtek posestnik g. Silvester Volk, star 67 let. Bil je vrl narodnjak in zvest somišljenik. Imel je srčno napako. N. p. v m.!

Iz Prvačine. — Dramatični odsek in pevski zbor »Sokola« se marljivo pripravljata na spomladansko veselico s petjem in igro »Anarhist«; vršila se bo na Velikonočni ponedeljek. Spored objavimo prihodnjič.

Iz aidovskega okraja.

Brje. — (Tatovi). V soboto 8. t. m. so se pojavili v Brjeh tatovi in so udrili v hišo posestnika Ivana Štoklja pri Sv. Martinu ter stikali po svinjnini. Neki še čujoči mladenič iz sosednje hiše je to slišal, šel gledat, na kar so tatovi odnesli pete brez plena. Kmalu popolnoči so prišli v vas Furlani, kjer so vdrli v shrambo posestnika Franca Mrevljeta. Tu je bilo obilo mesnine, katero so pričeli jemati in trgati. Toda šum in ropot je vzbudil gospodarja, ki je pravočasno rokoma vne pregнал. Od tu so se napotili v Vel. Žablje, kjer so okoli 3 ure zjutraj zopet poskušali ulomiti v neko hišo. Toda tudi tu so bili neznaní uzmoviči pregnani praznih rok.

Sokolski vestnik.

Telovadno društvo »Sokol« v Št. Andrežu priredi na Velikonočni ponedeljek 24. t. m. v dvorani g. P. Lutmana društveni plesni venček s sodelovanjem vojaškega orkestra 47. c. kr. pešpolka. Začetek ob 4. uri pop.

III. Slovenski vsesokolski zlet v Ljubljani. Bratje na delo!

Zima se je umaknila in v deželo se seli vesela pomlad. Pomlad našega sokol-

akega leta. Bratje, ne pozabimo, da je treba v tej pomladi marljivo sejati! Vsak naj se zaveda, da je delavec na mladem polju, ki ga pride ob avgustovih poletnih dneh pogledat slovenski svet. Zato bratje na delo — samo še 5 mesecev nas loči od našega zleta; polnimo to kratko dobo z neumornim delom. V telovadnici, v sejah, v odsekih, povsod se mora razviti veselo skupno delo, da nas ne prehití poletje.

Razstavljeni odsek. Ob priliki zleta se priredi sokolska razstava.

Večje zletišče. Kolikor se zamore predositi po sedanjih pripravah, bo projektirano zletišče s telovadiščem za 1200 telovadcev premajhno. Zato je stopil tehnični odsek v dogovor s stavbenim, da le - ta izdela načrt zletišča s telovadnim prostorom za 2000 telovadcev.

Godbeno spremljevanje za članske vaje je sedaj vadiateljskim zborom v dveh oblikah na razpolago. Zveza je izdala klavirski izvleček, ki stane 1 K in se naroča pri zvezi; tvrdka Milko Krapeš v Ljubljani pa je založila gramofonske plošče. Godba za vseh pet sestav bo na treh ploščah, ki stanejo skupno 9 K, s pošto 10 K.

Češki Sokoli na našem zletu. Odbor Češke Obce Sokolske je sklenil, da je delovati na to, da se udeleži češko Sokolstvo III. slovenskega vsesokolskega zleta v Ljubljani v kar največjem številu. Češki telovadci se udeleže zletnih prostih vaj ter poleg tega nastopijo še s svojim posebnim sporedom.

Hrvaško Sokolstvo bo na zletu polnoštevilno zastopano. Tehnični odsek »Hrv. Sokolskog Saveza« je sklenil, da nastopijo hrvaški Sokoli s svojo posebno točko in sicer z vajami z vesli. Izvajajo jih bo 400 telovadcev. Poleg tega pa nastopijo hrvaški Sokoli tudi pri skupnih prostih vajah najmanj z 200 telovadci.

Srpski Sokoli iz Hrvaške, Bosne, Hercegovine in Dalmacije se tudi izredno marljivo pripravljajo za naš zlet. Pretečeni mesec mudil se je v Ljubljani načelnik srpskega Sokola v Zagrebu, da temeljito prouči zletne proste vaje.

Slovenski Sokoli naravno, da se tudi že marljivo pripravljajo na svoj jubilejni zlet. Skoraj po telovadnicah vseh društev polje živahno življenje — ako pa se kje z zletnimi pripravami še ni pričelo, je dolžnost vadiateljskih zborov, oziroma odborov, da nemudoma prično. Tehnični odsek in zvezni vadiateljski zbor sta predelala pretekli teden tekmovalne vaje za vse tri oddelke na vseh orodjih. Vaje bodo priobčene v drugi številki »Slov. Sokola«, ki izide te dni.

Gospodarske vesti.

»Trgovsko-obrtno društvo« za Goriško v Gorici naznanja, da se bo vršil redni občni zbor društva danes dne 15. marca t. l., ob 8. uri zvečer v prostorih hotela »Zlati Jelen« v Gorici z naslednjim dnevnim redom: 1. Pozdrav in poročilo predsednika. 2. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 3. Poročilo tajnika. 4. Poročilo blagajnika. 5. Poročilo rač. preglednikov. 6. Poročilo trgovskih tečajev. 7. Volitev odbora. 8. Volitev rač. preglednikov. 9. Slučajnosti. V slučaju nesklepnosti prvega, vrši se drugi občni zbor eno uro pozneje ob vsakem številu mavzočih članov. Odbor.

Pozor živinorejci v tolminskem političnem okraju! — Letos priredi deželni odbor govedorejske razstave in sicer dne 18. aprila v Cerknem za občine cerkljanskega okraja; dne 19. aprila v Tolminu za občine tolminskega okraja; dne 21. aprila v Kobaridu za občine kobariškega okraja, in dne 22. aprila v Bovcu za občine bovškega okraja. — Pri teh razstavah se nakažejo darila v denarju v skupnem znesku 4000 K. — Poleg tega se bodo razdeljevali tudi častni diplomi. Na teh razstavah se bodo podeljevala tudi posebna darila za 5 do 8 mesečna nerezana teleta. — Kdor namerava privedi na razstavo svoja goveda, naj to naznani potom županstva na deželni odbor do 10. aprila.

Živinski trg v Gorici. — Na živinskem trgu v Gorici je bilo v četrtek 330 glav goveje živine, prešičev 690, konji 4. **Trgovine z jeslvinami v Gorici** bodo jutri dopoldne odprte od 8. do popoldne. **V tržaški prosti luki** se izmenjajo 4 obračalnice za vagone manjšega premera z obračalnici premera 6,5 m. Podrobni

podatki so razvidni iz ene prihodnjih števil list »Osservatore Triestino«.

Miramar. — Povodom bivanja prestolonaslednika nadvojvode Frana Ferdinanda v cesarskem gradu Miramar je otvorjen istotam z današnjim dnem dvorni poštni in brzojavni urad z nepretrgano dnevno in nočno službo.

Po 12 K je stal v Gorici v četrtek kvintal krompirja za saditev.

Carinski dohodki v novih srbskih krajih. — Iz Beograda poročajo, da so carinski dohodki v novih srbskih krajih povoljni. V samem okrožju Skoplje znašajo doslej 316.000 dinarjev.

Poštni in brzojavni uradi v Bulgariji in Srbiji. — Poštnih uradov v Bulgariji je 2.220, v Srbiji 1.539. Telegrafskih postaj v Bulgariji 350, v Srbiji 208. Telefonskih v Bulgariji 2.762, v Srbiji 3.400. Notranji promet pisem: v Bulgariji 55.526.000, v Srbiji 54.223.000.

Železnica Opčine-Sežana. — Pred kratkim smo zopet poročali o tem podjetju in povedali, da se je deželni odbor obrnil do »anonimne družbe malih železnic« v Trstu, da poda natančna pojasnila o dosedanjih korakih v udeležitev te železniške zveze. Z dopisom z dne 3. februarja 1913. poroča omenjena družba malih železnic dež. odboru, da je že vse potrebno ukrenila, da se izpopolnijo čimprej že leta 1910. izgotovljeni splošni načrti in stroškovniki. Čim bo znana skupna potreščina, se uvedejo pogajanja glede finančne strani celega podjetja.

Podpore obrtno-nadaljevalnim šolam. C. kr. ministerstvo javnih del je dovolilo z odlokom z dne 22. novembra 1912., da se izplačajo kuratorijem obrtno-nadaljevalnih šol v naši deželi podpore v polovičnem iznosu prispevkov za leto 1912. na račun državnih doneskov za leto 1913., katerih visokost se šele določi. Obrtno-nadaljevalne šole, ki pridejo pri tem v poštev v slovenskem delu dežele, so: V Gorici 1430 K, v Kanalu 270 K, v Ajdovščini 323 K, v Mirnu 425 K, v Renčah 424, v Solkanu 641 K 50 v, v Gabrovici 101 K, v Nabrežini 540 K, v Sežani 190 K, v Bovcu 110 K in v Tolminu 188 K.

Cepilne prešičev proti rudečici. — V letih 1911. in 1912. ni bilo potrebno cepilne proti rudečici v gradiščanskem, trziškem in goriškem okraju. Akcija manjšega obsega se izvršila v tem pogledu v tolminskem okraju, večjega obsega v sežanskem okraju, kjer se je uporabilo za 78 K 50 vin. cepilne tekočine. Kakor poroča okrajno glavarstvo tolminsko bo treba letos cepiti prešiče v občinah Sv. Lucija, Lom, Slap, Kobarid, Žaga, Srpenica, Bovec in Tolmin.

Železnica Bihač-Noví. — Cesar je sankcioniral zakon o zgradbi železnice Bihač-Noví v Bosni.

Srbska naročila na Dunaju in na Češkem. — Srbska vlada je naročila v dunajski kovnici za denar, 400.000 spominskih kolajn na osvobodilno vojno na Balkanu. Ravnateljstvo državnih srbskih železnic je naročilo pri češko-moravski tovarni za stroje 4 težke lokomotive za svoje železnice.

Kolesarska zveza.

Kolesarsko društvo »Danica« v Gorici naznanja gg. članom, da priredi tekom enega meseca celodnevni izlet v Italijo. Natameno progó se naznani v kratkem.

Mednarodna cestna dirka približno 140 km se bode vršila v nedeljo 4. majnika t. l. po goriškem Krasu. — Vsa nadaljna poročila se vdobe pri tajniku kolesarskega društva »Gorica«. — Dirkači so naprošeni, da se čimprej priglase, in sicer najkasneje do 1. aprila.

Razne vesti.

Dr. Misa in Angjela Vučić. — Srbski poslanik v Rimu Vučić, velik srbski rodoljub, bivši srbski min. predsednik, je bolehal že dlje časa, slednjič iskal pomoči na Sušaku in umrl. Žena Angjela ga je ljubila neizmerno in ko se mu je bolezen slabšala, je rekla, da brez njega ne more živeti. Pognala si je kroglo v senca in sedaj poročajo z Reke, da je podlegla rani.

Dalje na peti strani.

Srbska Nediljeva divizija. — Iz Beograda poročajo, da se čuje, da bodo vsi člani Nediljeve divizije, ki je sodelovala v 11 bitkah, povišani, Nedilje pa bo imenovan generalom.

Srbija in Bulgarija. — Bulgarija je s 96.345 kvadratnimi kilometri površine, okroglo računljeno, ravno dvakrat večja od Srbije z 48.303 kvadratnimi kilometri. Bulgarija ima prebivalcev 4.375.512, od teh niso Bulgari 840.000, Srbija pa ima prebivalcev 2.957.207; od teh niso Srbi 133.000. To da 45 prebivalcev na kvadratni kilometer za Bulgarijo proti 61 za Srbijo. Srbija je torej za tretjino bolj obljudena, kljub lepim krajem Bulgarije ob obali Črnega morja. Bulgarija ima 7 mest z 20.000 prebivalci, dve nad 40.000, Srbija pa ima le en kraj z nad 20.000 prebivalstva in 6 z nad 10.000, proti čemur jih je 19 v Bulgariji, ne všteta prestolnice v obeh slučajih. Sela so v Srbiji bolj obljudena nego v Bulgariji.

Zima pred Odrinom. — V Beograd so privedli pred par dnevi izpred Odrina okoli 400 obolelih vojakov; potem zopet 270. Baje je obolelo v zadnjih dneh okoli 2000 vojakov. Vzroki: strahovita zima poslednjih dni.

Manevri nemškega zračnega brodograja. — Iz Berolina je došla pred par dnevi vest, da hočejo uprizoriti v najkrajšem času velike manevre nemškega zračnega brodograja; sodelovali bodo baloni in aeroplani raznih vrst.

Italijanske lokomotive za Srbijo. — Srbska železniška direkcija je v Italiji kupila 18 lokomotiv, ki jih je preje pregledal poseben srbski strokovnjak.

Prebivalstvo Bitolja. — Iz Beograda: V Bitolju je bil te dni končan popis prebivalcev. Našteli so prebivalstva 62000.

Strašna smrt francoskega raziskovalca. — »Daily Express« poroča iz Britske Kolumbije: Francoskega raziskovalca de la Claire je v Hudsonbajhu z njegovim vodnikom vred zapadel sneg. V največjih stiskah sta se več mesecev bedno preživljala. Končno je vodnik Lemieux zblaznel in raziskovalca umoril. Svoj zločin je urezal v vrata, nato pa pobegnil ter poginil v snegu.

Japonci grade tudi nove bojne ladje. Japonska vlada je sprejela načrt admirala Takarobi, po katerem zgradi Japonska več novih ladij. Zgradili bodo 11 dreadnoughtov, 4 križarice, 8 socouthov in 40 uničevalcev torpedov. Stroški bodo znašali 730 milijonov frankov.

Roparski napad na finančnega stražnika v Trstu. — Finančni stražnik Simon Stöckl je šel po ulici San Niccolò domov v ulico Belveder. Kar ga nenadoma napadejo trije možje, ki so mu skušali strgati s telovnika zlato verižico in posmukati prstane z rok. Stöckl se je pa pogumno branil in ko se je otrese napadalcev, je pobegnil. Kmalu je srečal na svojem potu policijskega stražnika, ki mu je povedal dogodek. Policist je takoj na to šel iskat zlikovce in je dva res našel. Odvedel ju je v policijski urad in tam so dognali, da je prvi 25 let stari Franc Gorjup iz Gorice, drugi pa 29 let stari kovač Franc Kränker iz Donavic na Štajerskem, potepuh brez dela in posla. Tretjega niso dobili. Oba zlikovca tajita svoj čin.

Tolovajski napad v Tržaški okolici — Peter Ferluga, posestnik na Konkanelu, se je nudi prevčerašnjim v Trebčah po opravkih do večera. Ka je pa zvečer okolo 1/8 na povratku — šel po cesti med trebenskim pokopališčem in vasjo Bane, je skočil iz gozdčica neki lopov ter mu, zagrabivši ga za prsa, zaklical: »Halt!« Ko se mu je Ferluga iztrgal iz rok, ga je lopov zagrabil za grlo, a zopet se je na-

padeni osvobodil in jel bežati. A komaj je napravil kakih 15 korakov, so skočili še štirje iz gozdčica in začeli streljati za njim. Ker se je pa bežeči bal, da bi ga, ako bi tekel naravnost po cesti, vendar utegnil zadeti kak strel, je skočil s ceste in bežal preko polja proti Banam, kamor je prihitel (v konsumno društvo) ves prepaden, bled in upehan, tako da se je komaj-držal po koleno.

Deset zapovedi jugoslovanskih.

1. Slovenci, Hrvatje in Srbi so jeden narod s tremi imeni.
2. Ne delaj med njimi nesloge, ker samo v slogi in jedinstvu Slovencev, Hrvatov in Srbov je naša narodna rešitev.
3. Spominjaj se vedno, da si kot Slovenec, Hrvat ali Srb vejica velikega slovenskega drevesa.
4. Izpovej vselej odkrito in brez strahu, da si Slovenec Hrvat ali Srb.
5. Ponašaj se s tem, da imaš dvanajst milijonov slovenskih, hrvaških in srbskih bratov ter da si Slovan, katerih je nad sto in šestdeset milijonov.
6. Imej pred očmi, da so ti Bulgari, Čehi, Rusi, Poljaki bratje in ponašaj se z njimi.
7. Imej v mislih, da je naša domovina lepa in velika ali razdeljena. Spomin na slavno preteklost tvoje domovine naj te bodri v delu za njeno bodočnost.
8. Ne ponižuj se pred nikomur in ne zataji svojega naroda.
9. Narodni ponos in narodna čast naj ti bo nad vsem drugim. Svoji narodnosti daj vedno prednost, spoštuj tuje ali s svojimi se diči.
10. Vedi, da si z brati vezan po vezeh krvi in jezika, dočim je vera stvar vesti poedinca. Zato so Slovenci, Hrvatje in Srbi jeden narod brez razlike veroizpovedanja.

»Naše Pravice.«

Balkanske železnice.

(Konec.)

Sandžaška železnica.

Ideja Sandžaške železnice je že jako stara. Ko je bila začeta zgradba proge do Mitrovice, je bilo projektovano tudi nadaljevanje do bosenske meje na Uvac. Turčija se je vedno protivila tej zvezi. Projekti Sandžaške železnice so bili večkrat premenjeni in prenarejeni. Izgradnja je s tehničnega ozira jako težka, ker sta dolini rek Lima in Ibra razdvojeni z Mokro Planino, skozi katero bi moral iti tunel. Po projektu Gajerjevem bi šla proga od Mitrovice ob Ibru do Rogaja, potem izpod planine v dolino Lima, dotikajoč se Beran in pri Uvcu v Bosno. Turčija ni odobrila tega načrta, ker je bila črta projektovana preblizu črnogorske meje. Tudi drugi načrt, držan bolj severno, je Turčija odbila, češ, da bi šla železnica preblizu srbske meje. Ta drugi načrt je vodil progo ob Ibru do planine Rogozne, odtam na Novibazar, Senico, Novo varoš, pri Bistrici v dolino Lima in dalje do Bosne.

Leta 1908. je dovolila Turčija železniškemu orijentalnemu društvu, da preskusi teren in preudari priprave za to že-

leznico, ali tako, da bi tekla po sredi, da-leč proč od črnogorske in srbske meje. Po tem načrtu bi šla proga na Ibar do beranske reke, tam se obrne proti severu, na to po tunelu 3,6 km izpod planine Rogozne, v Novipazar. Od tu se vpenja Peštere, 1000 m nad morjem, potem dospje v Senico, na 122 km. Na to se proga ponovno vpenja, gre skozi nov tunel 3 km, v končnih 44 km se spušča v dolino Lima. Cela dolžina te trase znaša 220 km.

Proga bi bila jako draga ali imela bi to prednost, da gre po gosto obljudenih krajih ter se dotika Novogapazarja, Senice in Priepolja. Po nekaterih premembah bi bilo mogoče še sedaj izreči se za to progo. Med tem pa to vprašanje še ni prišlo na tapet in se ni še reševalo v detajlih. Govorilo pa se bo o tem načrtu najbrže tačas, ko pride do razgovorov med Srbijo in Avstrijo o ekonomskih odnošajih in železniških zvezah.

Vsekakor, ako se ta proga zgradi, bo potrebno, da se proga iz Sarajeva do Uvca pretvori v normalno, kar ne bo težko, ker je zgrajena s tem predpostavkom.

Ozkotirna zveza pa bi zvezala ozkotirne srbske proge z bosenskimi in omogočila preko proge Aržano-Bugojno zvezo Srbije s Splitom.

Daljava cele črte od Uvca do Soluna bi znašala 593 km.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici. Tiska: »Goriška Tiskarna« A. Gabriček (odgov. J. Fabčić). Zalaga: Družba za izdajanje listov »Soča« in »Primorac«.

Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 60 vin. Ako je oglas obsejniji se računa za vsako besedo 3 vin. Najpripravnije je inseriranje za trgovce in obrtnike. Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih na delih (in celo v mestu) niče ne posne, ker nikjer ne inserirajo. Škoda ni majhna.

Fotograf A. Jerkič slikal bude odelej pri slabem, temnem vremenu in tudi zvečer pri električni svetilki »Jupiter«. — Senzacionalna novost, krasen umetniški efekt!

ZAHVALA.

Povodom prebitke izgube našega nad vse ljubljenega soproga, očeta, brata, tasta in starega očeta, gosp.

MIHA FAGANELI

nam je došlo toliko dokazov iskrenega sočutja, da se čutimo dolžne izreči javno zahvalo vsem dragim sorodnikom, prijateljem in znancem in vsem dragim sovaščanom, ki so sprenili dragega pokojnika k večnemu počitku. Bog plačaj vsem stotero!

V MIRNU, dne 13. marca 1913.

Žalujoči ostali.

Naročajte

„Sočo“ in „Primorca“.

Inserirajte

v „Soči“ in „Primorcu“.

MAGGI kocke

(gotova goveja juha)

po 5 vin.

so najboljše!

Varstvena znamka s križom.

To je že 21 let preizkušen kávin dodatek in nadomestek

Št. 1524 12. o. š. sv.

Razpis služb.

V tolminskem šolskem okraju razpisujejo se sledeča stalna učna mesta:

a) mesto stalnega nadučitelja večrazrednic: Cerčno, Podbrdo, Sedlo;

b) mesto stalnega učitelja in voditelja enorazrednic: Borjana, Čadrg-Laz, Gorje, Jageršče-Krnice, Jevšček-Ravne, Lazec, Logje, Lom, Nemškirut, Novake, Orehek, Otalež, Pečine, Planina, Podbela, Ponikve, Ravne-Zakriž, Robidišče, Ruti, Sela-Log, Sirmec, Stržišče, Temljine-Loje, Trenta-Gor, Trenta, Št. Viškagora, Vrsno-Krn, Zalaz;

c) mesto stalnega učitelja štirirazrednice v Bovecu;

č) mesto stalne učiteljice večrazrednic: Bovec, Čezsoča, Srpenica, Tolmin.

Redno opremljene prošnje vložiti naj se pri c. kr. okr. šolskemu svetu v Tolminu predpisanim potom tekom 4 tednov po razpisu v uradnem listu »Osservatore Triestino« t. j. do vstevši 19. aprila 1913.

Pripomni se, da so vsa gornja mesta vže začasno zasedena.

6. kr. okrajni šolski svet v Tolminu

dne 11. marca 1913.

Za predsednika:

Andrej Lasič.

104-1

Napredek vede!

Najenergičnejše in gotovo se zdravi sifilis s svetovnim sredstvom

- IORUBIN CASILE -

Stotine zdravniških potrdil potrjuje, da se uretralna zoženja, prostatitis, uretritis in meh. kat. rji korenito ozdravijo s

N. Casile. konfeti Casile

Konfeti Casile vrežajo uriniranje, ne da bi bilo treba rabiti zelo nevarnih cevč (silinge) popolnoma odpravljajo in ublažujejo pečenje in pogosto uriniranje; edini korenito ozdravijo uretralna zoženja (prostatitis, uretritis, cistitis, mehurne katarje, kamen, nesposobnost za zdržavanje urina, sluzaste tokove itd. — Skatlija konfeti Casile K 4—

Iorubin Casile, najboljšo protisifilitično in poživljajoče kriticilno sredstvo, ki se uporablja z uspehom proti sifilisu, anemiji, impotenci, kostoboli, ishias, vnetju žlez, polnim nadežem, izgubi semena, polucijam, spermatoroi, steriliteti, neurasteniji, energičen razkrojivalec urinske kisline itd. — Steklenica Iorubina Casile K 350.

Vbrizganec Casile zdravi beli tok, akutne in kronične katarje, vaginitis, uretritis, endometritis, vnetje in izpad maternice itd. — Steklenica vbrizganca Casile K 350.

Kdor želi večjih pojavnih, tiskovin itd. naj naslovi dopis na lekarno Serravallo za g. Casile Trst, ki poda odgovor z obratno pošto zastoj in z vs. rezervno. Priznani medicinski izdelki CASILE se prodajajo v vseh akreditiranih lekarnah. — V Gorici v lekarnah Cristofoletti in Tromba. 6—4

A. vd. Berini

Gorica, Šolska ulica št. 2.

velika zaloga — oljkinega olja prve vrste

najboljših vrst iz Istre, Dalmacije, Molfette, Bari in Nice s prodajo na drobno in debelo.

Prodaja na drobno: Kron —96, 104, 112 120, 128, 136, 144, 160, 180, 2—, 240 za luči po 72 vin.

Na debelo cene ugodne.

Posilja poštnine prosto na dom. Posodo se pušča kupcu do popolne uporabe olja; po uporabi se spet zameni s polno.

Pravi vinski kis in navaden. Zaloga

mila in sveča.

Cene zmerne.

Želodčne bolezni

hemoroidi, zapeka, lišaj, kožni izpuščaji, ranitve na nogah.

Brezplačno sporočim na željo vsakomur, kdor trpi na želodčnih in prebavnih težavah ter zaprtju, krvnem zastajanju, kakor tudi hemoroidih, lišaju, ranitvah na nogah, vnetjih itd., kako so se mnogoštevilni bolniki, ki so dolga leta trpeli na teh boleznih, hitro in trajno iznebili teh nadlog. Na razpolago je več nego 10.000 zahvalnih in priznatih pisem.

Krankenschwester

Klara WIESBADEN, Walkmühlstrasse 26. 102-6 41-5

Suhe, lepo strugane bukove in jelove palice (stile) za metle

razpošiljata po nizki ceni od postaje Rakek

And. Paternost & sin

Dane pri Rakeku (Kranjsko) 101 5

Lekarna Cristofoletti v Gorici na Travniku

OLIO DI FEGATO DI MERLUZZO PRIMA PESCA

Trskino (štekličevo) jetrno olje. Posebno sredstvo proti pranim boleznim in splošni telesni slabosti. Izvirna steklenica tega olja naravno rmenje barve po K 140, bele barve K 2 Trskino železnato jetrno olje.

Raba tega olja je posebno priporočljiva otrokom in dečkom, ki so nerazvorni in nežne narave.

Trskino jetrno olje se železnim jedecem. S tem oljem se ozdravijo v kratkem času z gotovostjo vse kostne bolezni, žlezni otoki, golše, malokrvnost itd. itd.

Cena ene steklenice je 1 krono 40 vinarjev.

OPOMBA. Olje, katerega naročam direktno iz Norvegije, preišče se vedno v mojem kem. laboratoriju, predno se napolnijo steklenice. Zato zamorem jamčiti svojim št. odjemalcem glede čistote in stalne sposobnosti za zdravljenje.

Cristofolettijeva pljača iz kine in železa.

Najboljši pripomoček pri zdravljenju s trskim oljem.

Ena steklenica stane 1 krono 60 vinarjev.

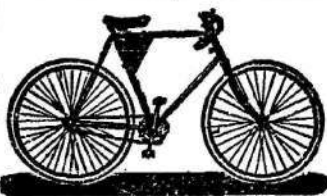

Kupujte samo dvokolesa „Alfena“, ki so najboljši francoski sistem in najtrpežnejše vrste bodisi za navadno rabo ali za dirke.

Šivalni stroji Original Victoria so najpraktičnejši za vsako hišo. Isti služijo za vsako-

vrstno šivanje in šikanje (vezenje). Stroj teče brezšumno in je jako trpežen.

Puške, samokrese, slamoreznice in vse v to stroko spadajoče predmete se dobi po tovarniški ceni pri tvrdki

Kerševani & Čuk

GORICA, na Stolnem trgu št. 9. GORICA.

Proda se lepo posestvo

ali pa odda v najem.

Na posestvu se lahko redi 6 goved. Hiša je lepa z zaprtim prostornim dvoriščem, na katerem se nahaja dobra studenčna voda. Polje je 5 minut oddaljeno od hiše in polno lepega sadnega drevlja.

Več se poižve pri Antonu Ravniku v Kanalu. — Cena je jako nizka in ugodna.

Proda se tudi na obroke. 96—1

IZIDOR NANUT

avtorizovana stavbena tvrdka

v Gorici

ulica Adelaide Ristori štey. 5

se priporočata p. n. občinstvu za vsa stavbena dela. Izdelujeta vsakovrstne načrte, proračune in kolavdacije po najnižjih cenah.

C. kr. priv. kroji

Strokovna krojačnica za izdelovanje oblek za vsaki stan, po najnovjšem kroju. Največja zaloga blaga in gotovih oblek.

Podpisani priporočam sl. občinstvu, da si ogleda mojo bogato zalogo. Prepriča naj se vsako sam, da vdobi edino v moji trgovini dobro in najceneje blago na meter, kakor tudi gotove obleke za gospode, dečke in otroke.

M. POVERAJ

Gorica, Travnik štey. 5.

Anton Potatzky v Gorici

naslednik Jos. Terpin.

na sred. Bašteja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupevališče alraborščkega in drobnege blaga ter tkanin, preje in nitij.

POTREBŠČINE

za pisarnice, kadilce in popotalke.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE

za krojače in čouljarije.

Svetinjice. — Rožni vencl. — Mašne knjžice.

Mašna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

Semena za zelenjave, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarije, prodajalce po sejnih in trgih ter na deželi.

Glavna zaloga Palma podpetnikov

A. Drufovka

Gorica, Raštelj 3.

Zaloga usnja.

udlikovana pekarija in sladčičarsa

Karol Draščik

v Gorici na Kornu v (lastni hiši)

zvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfinerejega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, odlikovane velikonočne pince itd.

Prodaja različna vina in likerje na drobno ali v originalnih butelkah. Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno posrežbo po jako zmernih cenah.

Ljubi moj kam greste?

k BATJEL-U

v Gorico

S'o'na ulica 2-4

po novo dvokolo, Micka po šivalni stroj, Jože po gramofon in Tinče po kmet. stroj.

Tam je velika zaloga in mehantična delavnica. Prodaja na obroke. Ceniki franko.

Zobozdravniški in zobotehniški atelje

Dr. I. Eržen GORICA

Jos. Verdi tekališče štey. 37.

Umetne zobe, zlato zobovje, zlate kroune, zlate mostove, zobe na kaučukove plošče, uravnavanje krive stoječih zob. Plomb. vsake vrste.

Ordinira v svojem ateljeju

od 9. ure dop. do 5. ure pop.

Ušesno olje

višjega stalnega zdravnika in fizika dr. G. Schmiedta olja in popolnoma časno gluhotu, ušesni tok, ušesno brenčanje in nagluho.

Tudi pri zastarelih slučajih.

Cena steklenice K 4— z navodilom vred.

Dobiva se v lekarni G. Cristofoletti v Gorici.

400.000 frankov

z mesečnim vplačilom samo kron 475 se zamore

dne 1. aprila t. l.

z renomirano turško državno srečko iz l. 1870

zadeti!

Varno naložen denar, zasigurirani dobitki!

Skupine srečk v različnih kombinacijah na mesečne obroke od K 3— višje. — Zahtevajte prospekte!

Češke industrijske banke glavno zastopstvo v Ljubljani.

93—2

Podružnica

„Ljubljanske kreditne banke“

— se bavi z vsemi v bančno stroko spadajočimi posli. — Vloge na knjižice obstajajo po 4 $\frac{1}{2}$ % v tekočem računu po dogovoru.

v GORICI

Centrala v Ljubljani.

— Rezervni zaklad K 1.000.000. —

PODRUŽNICE: Celje, Celovec, Gorica, Sarajevo, Split, Trst.

— Delniška glavica K 8.000.000. —